

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતેની ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલતમાં

વિશેષ દીવાની અરજી નં. ૧૪૦૩૯/૨૦૦૮

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર અર્થે :

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે.એમ.ઠાકર

એસડી/ –

=====

૧.	૨. શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવે?	હા.
૨.	પત્રકારને જોવા દેવામાં આવે ?	હા.
૩.	શું ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે?	ના.

જ. શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	ના.
--	-----

=====

અરજણભાઈ હરિભાઈ આસોદરિયા સી/ઓ સ્ટેટ ટ્રાન્સપોર્ટ

મઝદુર.....અરજદાર (ઓ)

વિરુદ્ધ

ડિવિઝનલ મેનેજર..... સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિત રહ્યા :

અરજદાર (પેટિશનર) નંબર ૧ તરફે વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી મુકેશ એચ. રાઠોડ
સામાવાળા (રેસ્પોન્ડન્ટ) નંબર ૧ તરફે વિદ્વાન એડવોકેટ સુશ્રી સેજલ કે.
માંડવિયા સામાવાળા નંબર ૧ માટે રુલ ની બજવણી થયેલ છે

=====

કોરમ:માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે.એમ.ઠાકર

તારીખ:૨૯/૧૧/૨૦૧૬

મૌખિક ચુકાદો

અરજદાર અને સામાવાળાના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા.

૨. આ અરજીમાં, અરજદાર કામદારએ ૨૦૦૩ના સંદર્ભ (આઈટી) નં.૪૨ માં ભાવનગરના વિદ્યુત ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરાયેલા ૩૦.૬.૨૦૦૭ તારીખના ચુકાદાને પડકાર્યો છે, જેમાં વિદ્યુત ટ્રિબ્યુનલે ચુકાદામાં નોંધાયેલા કારણોસર સંદર્ભને ફગાવી દીધો હતો.

વિદ્યુતપૂર્ણ ટ્રિબ્યુનલના નિર્ણયથી વ્યથિત થઈને, કર્મચારીએ આ અરજી બહાર પાડી છે.

૩. જ્યાં સુધી તથ્યાત્મક પાસાની વાત છે, તે રેકૉર્ડમાંથી બહાર આવ્યું છે કે અહીં અરજદાર એટલે કે મૂળ દાવેદારએ સામાવાળા નિગમ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલી તેમની સેવાની સમાપ્તિના આદેશ સામે ઔદ્યોગિક વિવાદ ઉઠાવ્યો હતો.તેમણે આક્ષેપ કર્યો હતો કે સામાવાળા નિગમે ગેરકાયદેસર રીતે તેમની સેવા સમાપ્ત કરી હતી.ઉપરોક્ત આરોપ સાથે, અરજદારે તમામ પરિણામી લાભો સાથે પુનઃસ્થાપનની માંગ કરી હતી.

૩.૧ યોગ્ય સરકારે આ વિવાદને ચુકાદા માટે વિદ્યુત ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ, ભાવનગરને મોકલ્યો હતો, જે ૨૦૦૩ના સંદર્ભ (આઈટી) નં.૪૨ તરીકે નોંધવામાં આવ્યો હતો.સંદર્ભની શરતો આ રીતે વાંચે છે:—

“શું દાવેદાર સામે રજ.ટ.૨૦૦૧ તારીખના આદેશ દ્વારા લાદવામાં આવેલ દંડને અલગ રાખવો જોઈએ અને નોકરીદાતાને વ્યાજ સાથે તમામ પરિણામી લાભો ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપવો જોઈએ.”

૩.૨ ઉપરોક્ત વિવાદના સંદર્ભમાં, દાવેદારએ તેના દાવાના નિવેદનમાં આક્ષેપ કર્યો હતો કે તે વિરોધી કોર્પોરેશન દ્વારા કાર્યરત હતો અને તે વાહક તરીકે કામ કરતો હતો.સંબંધિત સમયે, તેઓ ધારી ડેપોમાં તૈનાત હતા.તેમણે આક્ષેપ કર્યો હતો કે તેઓ સંઘના સભ્ય છે. કોર્પોરેશનને તેની સામે રોષ હતો અને તેથી, તેનો ભોગ બન્યો હતો.તેમણે આક્ષેપ કર્યો હતો કે માત્ર તેમને પીડિત કરવાના હેતુથી, કોર્પોરેશને આરોપપત્ર બહાર પાડ્યું હતું અને ત્યારબાદ, રજ.ટ.૨૦૦૧ ના આદેશ દ્વારા દંડ ફટકાર્યો હતો. તેમણે આક્ષેપ કર્યો હતો કે દંડનો આદેશ અન્યાયી અને મનસ્વી છે.તેથી, દંડનો આદેશ રદ થવાને પાત્ર છે અને તેને તમામ પરિણામી લાભો આપવા જોઈએ.

૩.૩ વિરોધી કોર્પોરેશને સંદર્ભનો વિરોધ કર્યો હતો અને દાવેદારના આરોપોને નકારી કાઢ્યા હતા.કોર્પોરેશને તેના લેખિત નિવેદનમાં તથ્યાત્મક વિગતો વર્ણવી હતી, જેમાં જણાવ્યું હતું કે, અન્ય બાબતોની સાથે, ૩.૩.૧૯૯૮ પર દાવેદાર ફરજ પર હતો અને તે બસમાં સવાર હતો જે ધનધુકાથી બાપુનગર જઈ રહી હતી અને ઉપરોક્ત બસમાં તેની પાળી દરમિયાન તેણે ૪ સભ્યો પાસેથી ભાડું એકત્ર

કર્ચું હતું, પરંતુ તેણે નિવેદન (વે બિલ) માં ટિકિટનું વેચાણ દાખલ કર્યું/પ્રતિબિંબિત કર્યું ન હતું.ઉપરોક્ત ગેરવર્તણૂકની જાણ કરવામાં આવી હતી.તેથી, ડ.પ.૧૯૯૮ તારીખનું આરોપપત્ર બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું અને ઉપરોક્ત આરોપપત્ર અનુસાર, સ્થાનિક તપાસ હાથ ધરવામાં આવી હતી.તપાસના સમાપન પર, કામદારને કાયમી અસર સાથે બે વેતનવૃદ્ધિ અટકાવવાના દંડ સાથે મુલાકાત કરવામાં આવી હતી. નિગમે એવો પણ ઉલ્લેખ કર્યો હતો કે ભૂતકાળની સેવા દરમિયાન પણ જ્યારે સમાન પ્રકારના ગેરવર્તણૂકની જાણ કરવામાં આવી ત્યારે કામદારને દંડ સાથે મુલાકાત કરવામાં આવી હતી.નિગમે એ પણ સ્પષ્ટતા કરી હતી કે શિસ્ત સત્તામંડળે Rs.૫૦ નો દંડ લાદ્યો હતો-અને તેથી, આ બાબત સમીક્ષા અધિકારી/પ્રથમ અપીલ અધિકારી દ્વારા સમીક્ષામાં લેવામાં આવી હતી.કેસની સમીક્ષા માટે નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી અને અરજદારની સુનાવણી ૧૯૯૮ના સમીક્ષા કેસમાં સમીક્ષા અધિકારી/પ્રથમ અપીલ અધિકારી દ્વારા કરવામાં આવી હતી અને ત્યારબાદ, કાયમી અસર સાથે બે વેતનવૃદ્ધિ અટકાવવાનો દંડ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.

૩.૪ દલીલોના તબક્કાના સમાપન પર, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલને બંને પક્ષો તરફથી પુરાવા મળ્યા.પક્ષોએ પુરાવા બંધ કર્યા પછી, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે દાવેદાર અને

કોર્પોરેશનના વિદ્વાન વકીલોની વાત સાંભળી અને ત્યારબાદ, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે આદેશ પસાર કર્યો અને સંદર્ભને ફગાવી દીધો.

૪. અરજદારના વિદ્વાન વકીલ શ્રી રાઠોડે રજૂઆત કરી હતી કે મૂળરૂપે શિસ્ત સત્તામંડળે ₹ ૫૦ નો દંડ લાદ્યો હતો-અને ત્યારબાદ, સત્તામંડળ/અપીલ સત્તામંડળની સમીક્ષા કરીને દંડની માત્રામાં વધારો કરવામાં આવ્યો હતો.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારે કોઈ ગેરવર્તણૂક કરી નથી પરંતુ ટિકિટ પર મુક્કો મારવામાં અજાણતાં ભૂલ થઈ હતી અને ભાડું એકત્ર કર્યા પછી ટિકિટ ન આપવાની બાબત નથી.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે કોર્પોરેશન દ્વારા લાદવામાં આવેલ દંડ કઠોર છે અને તેને વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા રદ કરવો જોઈતો હતો, જો કે, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે સંદર્ભને રદ કરવામાં ભૂલ કરી હતી.

૫. સામાવાળા નિગમના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે આદેશમાં કોઈ ભૂલ નથી. વિદ્વત ટ્રિબ્યુનલે રેકૉર્ડ પરના પુરાવાને ધ્યાનમાં લીધા છે અને એ પણ ધ્યાનમાં લીધું છે કે સમીક્ષા અધિકારી/અપીલ સત્તામંડળે સામગ્રીની તપાસ કરી હતી અને દંડનો આદેશ પસાર કર્યો હતો અને ગેરવર્તણૂકની ગંભીરતાને ધ્યાનમાં રાખીને અને અરજદારના ભૂતકાળના સેવા રેકૉર્ડને ધ્યાનમાં રાખીને, વિદ્વત ટ્રિબ્યુનલે શોધી કાઢ્યું હતું કે દંડ ન્યાયી અને યોગ્ય હતો અને તેને અતિશય અથવા અપ્રમાણસર ન કહી શકાય અને તેથી, વિદ્વત ટ્રિબ્યુનલે સંદર્ભને નકારી કાઢ્યો હતો.સામાવાળાના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે દંડમાં ઘટાડો

કરવા માટેનો કોઈ આધાર બનાવવામાં આવ્યો નથી અને વિજ્ઞાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરાયેલ આદેશ દખલગીરીની બાંહેધરી આપતો નથી.

૬. મેં અરજદાર અને સામાવાળા માટે વિજ્ઞાન વકીલો દ્વારા હરીફ રજૂઆતો પર વિચાર કર્યો છે. મેં રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રી અને વિજ્ઞાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા નોંધાયેલા કારણોની પણ તપાસ કરી છે.

૭. રેકૉર્ડમાંથી બહાર આવ્યું છે કે અરજદાર સામે આરોપ એ હતો કે તેણે નિવેદન (વે બિલ) માં ટિકિટના વેચાણને પ્રતિબિંબિત કર્યું ન હતું.

૭.૧ રેકૉર્ડમાંથી એ પણ બહાર આવ્યું છે કે અરજદારની સેવાના પાછલા સમયગાળા દરમિયાન, અરજદાર સામે ગેરવર્તણૂકના ઘણા બનાવો નોંધાયા હતા અને તેની સામે નોંધાયેલા બનાવો/ગેરવર્તણૂક માટે વિવિધ દંડ સાથે તેની મુલાકાત પણ લેવામાં આવી હતી.

૭.૨ એવોર્ડમાંથી એ પણ બહાર આવ્યું છે કે એવોર્ડના ફકરા નં.૭ થી ૯ માં, વિજ્ઞાન ટ્રિબ્યુનલે પુરાવાઓની ચર્ચા કરી છે અને સક્ષમ અધિકારી દ્વારા લાદવામાં આવેલા દંડના સંદર્ભમાં સમર્થનની પણ ચર્ચા કરી છે.

૭.૩ વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે નોંધ્યું છે કે દાવેદારને રૂ.૧૩૫-ટિકિટ માટે નં.૯૭૪૨૨૯૦ થી ૯૭૪૨૨૯૩ અને રૂ.૩૦-દરેક અને Rs.૧૫ માટે ટિકિટ નં.૭૭૨૦૫૭૭-પ્રાપ્ત થઈ હતી, જો કે, વેચાણની ઉપરોક્ત વિગતો વે બિલના કૉલમ No.૨૨ માં પ્રતિબિંબિત થઈ ન હતી.

૭.૪ વિદ્વત ન્યાયાધીશે દાવેદાર સામે લગાવવામાં આવેલા આરોપના સંદર્ભમાં અન્ય વિગતોની પણ તપાસ કરી હતી.

૭.૫ વિદ્વત ટ્રિબ્યુનલે કામદાર સામે હાથ ધરવામાં આવેલી તપાસની વિગતો પર પણ વિચાર કર્યો હતો, જે દરમિયાન કામદાર/તેના પ્રતિનિધિએ કોર્પોરેશન દ્વારા તપાસ કરાયેલા સાક્ષીની ઉલટ તપાસ કરી ન હતી અને કર્મચારીએ એમ પણ જાહેર કર્યું હતું કે તે તેના સમર્થન અને બચાવમાં કોઈ સાક્ષીની તપાસ કરવા માંગતો નથી.

૭.૬ વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલને તપાસમાં કોઈ ગેરકાયદેસરતા અથવા ખામી જોવા મળી ન હતી.

૭.૭ તે પછી વિદ્વત ટ્રિબ્યુનલ એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચ્યું કે કામદાર સામેના આરોપો સાબિત થયા છે અને તપાસ અધિકારીના તારણો વિકૃત નથી.

૭.૮ ત્યારબાદ વિદ્વત ટ્રિબ્યુનલે દંડના સંદર્ભમાં શિસ્ત અધિકારીના નિર્ણય પર વિચાર કર્યો હતો.

૭.૯ એવોર્ડના ફકરા નંબર ૯ માં, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે મૂળરૂપે શિસ્ત અધિકારી દ્વારા નિર્ધારિત દંડની માત્રાને ધ્યાનમાં લીધી છે અને એ હકીકતને ધ્યાનમાં લીધી છે કે કોર્પોરેશનને જાણવા મળ્યું છે કે શિસ્ત અધિકારી દ્વારા નિર્ધારિત દંડ ગેરવર્તણૂકની ગંભીરતા અને દાવેદારના ભૂતકાળના સેવા રેકૉર્ડને અનુરૂપ ન હતો.

૭.૧૦ વિદ્વત ટ્રિબ્યુનલે એ હકીકતને પણ ધ્યાનમાં લીધી હતી કે સમીક્ષા સત્તામંડળે દાવેદારના ભૂતકાળના સર્વિસ રેકૉર્ડ સહિત તમામ સંબંધિત વિગતો અને પુરાવાઓની તપાસ કરી હતી.

૭.૧૧ વિદ્વત ટ્રિબ્યુનલે એ હકીકતને પણ ધ્યાનમાં લીધી હતી કે અપીલ/સમીક્ષામાં, સમીક્ષા સત્તામંડળે દાવેદાર સામે સમાપ્તિનો આદેશ પસાર કર્યો હતો, જો કે, બીજી (વિભાગીય) અપીલમાં, (જે દાવેદાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી હતી), અપીલ સત્તામંડળે દંડની સમીક્ષા કરી હતી અને દંડને ઘટાડીને કાયમી અસર સાથે બે વેતનવૃદ્ધિ અટકાવી દીધી હતી અને જે સમયગાળા દરમિયાન સમાપ્તિ આદેશ અમલમાં રહ્યો હતો તેને પગાર વિના રજા

તરીકે ગણવામાં આવે છે.તે દંડના કહેવાતા અંતિમ આદેશની વિરુદ્ધ હતું જેને અરજદારે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ પડકાર્યો હતો.

૮. વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે દાવેદાર સામે સાબિત થયેલા આરોપની પૃષ્ઠભૂમિમાં અને દાવેદારના ભૂતકાળના સર્વિસ રેકૉર્ડના પ્રકાશમાં દંડની માત્રાની તપાસ કરી હતી.રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીની કાળજીપૂર્વક તપાસ કર્યા પછી, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલને જાણવા મળ્યું કે દાવેદાર સામે લાદવામાં આવેલા દંડની માત્રાને મનસ્વી અથવા અતિશય ન કહી શકાય અને દંડની માત્રામાં દખલ કરવાનું કોઈ વાજબીપણું નથી.તેથી, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે સંદર્ભને ફગાવી દીધો.

૯. જ્યારે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલના નિર્ણયની તપાસ દાવેદારના સાબિત થયેલા ગેરવર્તણૂક અને દાવેદારનો ભૂતકાળનો સર્વિસ રેકૉર્ડ દૂષિત છે તે હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને કરવામાં આવે છે, ત્યારે તે સ્પષ્ટ રીતે બહાર આવે છે કે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલના આદેશમાં દખલગીરીની બાંહેધરી નથી.વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે એ આધાર પર સંદર્ભને રદ કરવામાં કોઈ ભૂલ કરી નથી કે સક્ષમ અધિકારી દ્વારા લાદવામાં આવેલા દંડને મનસ્વી અથવા અતિશય ન કહી શકાય.

૧૦. ગુજરાત રાજ્ય માર્ગ પરિવહન નિગમ વિરુદ્ધ પ્રભાશંકર કે. આચાર્ય [૧૯૯૨ (૨) જી. એલ. એચ. ૩૫૪] ના કેસમાં આ અદાલતે ચુકાદો આપ્યો છે

કે જ્યારે નોકરીદાતા દ્વારા લાદવામાં આવેલો દંડ બરતરફી અથવા મુક્તિ જેવો હોય, ત્યારે વિદ્વત ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ અથવા વિદ્વત શ્રમ અદાલત પાસે આવા દંડમાં દખલ કરવાનો અધિકારક્ષેત્ર અથવા અધિકાર નથી.ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં, કોર્ટે અન્ય બાબતોની સાથે અવલોકન કર્યું છે કે:-

“૧. ...વિચારણા માટેના મુખ્ય પ્રશ્નો આ પ્રમાણે છે:(૧) કામદારના ગેરવર્તણૂક અંગે એમ્પ્લોયર-મેનેજમેન્ટ દ્વારા શોધવામાં દખલ કરવા માટે શ્રમ અદાલત/ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલના અધિકારક્ષેત્રની હદ અને વિસ્તાર કેટલો છે;

(૨) શું ઔદ્યોગિક વિવાદ અધિનિયમની કલમ ૧૧એ હેઠળ શ્રમ અદાલત ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલની સજા લાદવાના આદેશમાં દખલ કરવાની અધિકારક્ષેત્ર અને સત્તાઓ માત્ર મુક્તિ અથવા બરતરફીની સજાની પુષ્ટિ કરે છે અથવા ઉપરોક્ત સજાઓ સિવાયની સજાઓ સુધી પણ વિસ્તરે છે; (૩) જો નહીં, તો શું શ્રમ અદાલત/ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ ઔદ્યોગિક વિવાદ અધિનિયમની કલમ ૭,૭એ અને ૧૫ની જોગવાઈઓ હેઠળ વ્યવસ્થાપન દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલી મુક્તિ અથવા બરતરફી સિવાયની સજામાં દખલ કરી શકે છે કે કેમ. જો હા, તો (૪) શ્રમ અદાલત/ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલના અધિકારક્ષેત્ર અને સત્તાની હદ કેટલી છે અને કયા સંજોગોમાં આવી સજાના આદેશમાં દખલ કરી શકાય છે?

૧૮. શ્રમ અદાલત અથવા ટ્રિબ્યુનલ પાસે સુધારાવાદી સત્તાઓ કરતાં વધુ વ્યાપક સત્તાઓ હોવા છતાં ગેરવર્તણૂકના નિષ્કર્ષમાં દખલ કરવાની શ્રમ અદાલત અને ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલની સત્તા અને અધિકારક્ષેત્ર અને ડિસ્ચાર્જ અથવા બરતરફીની સજા સિવાયની સજા લાદવાનો આદેશ પ્રતિબંધિત છે.તે અપીલ અધિકારીની સત્તાનો ઉપયોગ કરી શકતી નથી અને પુરાવાનું પુનઃમૂલ્યાંકન કરી શકતી નથી અને નિષ્કર્ષને માત્ર એટલા માટે બાજુ પર મૂકી શકતી નથી કારણ કે અન્ય દ્રષ્ટિકોણ શક્ય છે અથવા તો બુદ્ધિગમ્ય પણ છે. શ્રમ અદાલત અથવા ટ્રિબ્યુનલ પણ સજાની પ્રકૃતિ અથવા માત્રામાં આકસ્મિક રીતે દખલ કરી શકતી નથી કારણ કે તે અન્ય પ્રકારની સજા લાદવા અથવા વ્યવસ્થાપન દ્વારા આપવામાં આવેલી સજા કરતાં ઓછી સજા લાદવાનું વિચારે છે.ટ્રિબ્યુનલ ગેરવર્તણૂકના તારણમાં અથવા સજાની પ્રકૃતિ અને માત્ર ઉપર દર્શાવેલ સંજોગોમાં અને ખાસ કરીને વિવિધ ન્યાયિક ઘોષણાઓ દ્વારા દખલ કરી શકે છે.ટ્રિબ્યુનલ નીચેના સંજોગોમાં વ્યવસ્થાપનના તારણમાં દખલ કરી શકે છે:

(૧) સદ્ભાવના જોઈએ છે.

(૨) ભોગ બનવું અથવા અન્યાયી શ્રમ પ્રથા.

(૩) મૂળભૂત ભૂલ અથવા કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન.

(૪) સંપૂર્ણપણે પાયાવિહોણી અથવા વિકૃત શોધવી.

(૫) સત્તાનો રંગબેરંગી ઉપયોગ અથવા પ્રામાણિકતાનો અભાવ, અને

(૬) સજા ચોક્કસ વર્તન અથવા ભૂતકાળના રેકૉર્ડને આધારિત રીતે અપ્રમાણસર માન આપવામાં આવે છે અથવા તે એવી છે કે કોઈ વાજબી નોકરીદાતા ક્યારેય સમાન સંજોગોમાં લાદશે નહીં સિવાય કે તે પીડિત અથવા કુદરતી શ્રમ પ્રથાના વિચારણાઓ દ્વારા પ્રેરિત ન હોય.

ઉપરોક્ત સંજોગો દૃષ્ટાંતરૂપ છે અને સંપૂર્ણ નથી અને ટ્રિબ્યુનલ સંજોગોમાં પણ સમાન રીતે તારણ અથવા સજામાં દખલ કરી શકે છે, પરંતુ ટ્રિબ્યુનલ આકસ્મિક રીતે અથવા અપીલ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરતી હોય તેમ સજાના નિષ્કર્ષ અથવા પ્રકૃતિ અને માત્રામાં દખલ કરી શકતું નથી.

૧૯. મેનેજમેન્ટ માટે શ્રી શેલત વિદ્વાન વકીલની રજૂઆત, કે ટ્રિબ્યુનલને તપાસના આદેશમાં દખલ કરવાનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નથી જેમાં ડિસચાર્જ અથવા બરતરફી સિવાયની સજા લાદવામાં આવે છે, તે સ્વીકારી શકાતી નથી. શ્રી શેલત રજૂ કરે છે કે કલમ ૧૧એ, ઔદ્યોગિક વિવાદ અધિનિયમની જોગવાઈઓ માત્ર

ટ્રિબ્યુનલને તે આદેશમાં દખલ કરવાની સત્તા આપે છે જેમાં ડિસ્ચાર્જ અથવા બરતરફીની સજા લાદવામાં આવે છે અને અન્ય કોઈ આદેશમાં નહીં અને તેથી, ટ્રિબ્યુનલ અન્ય કોઈ આદેશમાં દખલ કરી શકતું નથી જેમાં અન્ય સજા લાદવામાં આવે છે.આ અધિનિયમ હેઠળ ડિસ્ચાર્જ અથવા બરતરફીની સજા સિવાય ટ્રિબ્યુનલને અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવા પર પ્રતિબંધ મૂકવાની કોઈ જોગવાઈ નથી.અમે કલમોની જોગવાઈઓની વિસ્તૃત ચર્ચા કરી છે.૭, ૭એ અને ૧૫, અને અનુસૂચિ, અને તે સ્પષ્ટ છે કે ટ્રિબ્યુનલને ડિસ્ચાર્જ અથવા બરતરફી સિવાયની સજા લાદવાના આદેશમાં દખલ કરવાનો પણ અધિકારક્ષેત્ર છે.કલમ ૧૧ એ, ઔદ્યોગિક વિવાદ અધિનિયમના સમાવેશ પહેલા પણ, સજાના આદેશમાં દખલ કરવા માટે ટ્રિબ્યુનલના અધિકારક્ષેત્રને અદાલતો દ્વારા માન્યતા આપવામાં આવે છે અને સ્વીકારવામાં આવે છે, અલબત્ત, તે ઉપર ચર્ચા કર્યા મુજબ ચોક્કસ સંજોગોમાં જ છે.રજૂઆતની સ્વીકૃતિ વાહિયાત પરિણામો તરફ દોરી જશે અને ડિસ્ચાર્જ અથવા બરતરફી સિવાયની સજાના કિસ્સામાં પણ જે ભોગ બનવાની તરફ દોરી શકે છે, ટ્રિબ્યુનલ હસ્તક્ષેપ કરવાની અને કામદારને યોગ્ય ન્યાય આપવાની સ્થિતિમાં રહેશે નહીં."

૧૦.૧ ઉપરોક્ત ચુકાદામાં માનનીય શ્રી જસ્ટિસ એ.એમ.એહમદી (તેમના આધિપત્ય તરીકે) નીચે ઉલ્લેખિત વધુ અવલોકનો ઉમેરવામાં આવ્યા હતા: __

“૩. ...બીજી રીતે કહીએ તો, જ્યારે લાદવામાં આવેલી સજા બરતરફી અથવા મુકિતથી ઓછી હોય અને શ્રમ અદાલત/ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ એવા નિષ્કર્ષ પર આવી હોય કે તપાસ કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતો અનુસાર હતી અને અપરાધની શોધ વિકૃત અથવા દુર્ભાવનાપૂર્ણ ન હતી ત્યારે પણ યોગ્ય રીતે યોજાયેલી ઘરેલું તપાસમાં ગેરવર્તણૂકનો આરોપ સાબિત થયા પછી નોકરીદાતા દ્વારા લાદવામાં આવેલી સજાને ઘટાડવી અને અનુશાસનાત્મક અધિકારક્ષેત્રના ક્ષેત્રમાં નોકરીદાતાની વિવેકબુદ્ધિમાં દખલ કરવી તે શ્રમ અદાલત/ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલના અધિકારક્ષેત્રમાં છે?આવી સત્તા ખાસ કરીને ૧૫ ડિસેમ્બર, ૧૯૭૧થી અમલમાં આવતા ઔદ્યોગિક વિવાદ (સુધારા) અધિનિયમ, ૧૦૭૧ (૧૯૭૧નો ૪૫) દ્વારા નવી દાખલ કરાયેલી કલમ ૧૪ એ હેઠળ બરતરફીના કિસ્સામાં આપવામાં આવે છે.....પરંતુ આ સત્તા ખાસ કરીને ડિસ્ચાર્જ અથવા બરતરફીના કેસો સુધી મર્યાદિત છે અને અન્ય કિસ્સાઓમાં નહીં કે જ્યાં લાદવામાં આવેલી સજા તેનાથી ઓછી હોય.તેનો સામાન્ય રીતે અર્થ એ થશે કે વિધાનસભા એવા કિસ્સાઓમાં શ્રમ અદાલત/ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા વ્યવસ્થાપકીય વિવેકબુદ્ધિમાં દખલગીરીની મંજૂરી આપવાનો ઇરાદો ધરાવે છે જ્યાં સજા નોકરીની સમાપ્તિમાં પરિણમે છે અને તમામ કેસોમાં નહીં.બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, ડિસ્ચાર્જ અથવા બરતરફી સિવાયના સજાના

કેસો કાયદામાં કલમ ૧૧એ દાખલ કરતા પહેલા ન્યાયિક ઘોષણાઓ દ્વારા નિર્ધારિત કાયદા દ્વારા સંચાલિત થતા રહેશે. તેથી, આ વતી કેસ કાયદાની તપાસ કરવી ફાયદાકારક રહેશે કારણ કે કલમ ૧૧એ મેળવવાનું કાયદાકીય પુસ્તકમાં મૂકવામાં આવ્યું હતું.

૫. ...તેથી, આ નિર્ણય પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે જ્યારે સર્વોચ્ચ અદાલતે ઉપર વર્ણવેલ ચાર શરતોમાંથી એકમાં આવતા કેસની મર્યાદિત હદ સુધી શિસ્તની બાબતોમાં દખલ કરવાની ન્યાયિક મંચોની સત્તાને માન્યતા આપી હતી, ત્યારે તે જ સમયે ચેતવણી આપી હતી કે આવા મંચોની ભૂમિકા અપીલની પ્રકૃતિની ન હતી, એટલે કે, તે ચાર શરતોમાંથી કોઈ એક અસ્તિત્વમાં ન હોય તો પણ તે તેના પોતાના ચુકાદાને નોકરીદાતાના ચુકાદાને બદલી શકશે નહીં. આ નિર્ણયને ધ્યાનમાં રાખીને અને આઈ. એલ. ઓ. ની ભલામણ નંબર ૧૧૮ને ધ્યાનમાં રાખીને વિધાનસભાએ કાયદાકીય પુસ્તકમાં કલમ ૧૧એ દાખલ કરીને પીછેહઠ કરી હતી. આ નવી જોગવાઈ દ્વારા સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા મૂકવામાં આવેલી મર્યાદાને દૂર કરવાની માંગ કરવામાં આવી હતી, જો સંબંધિત સત્તામંડળને આદેશ વાજબી ન હોવાનું જણાય અને તે સજાને બદલવા માટે ઉપરોક્ત સત્તામંડળને હકદાર હોય તો ન્યાયિક સત્તામંડળોને ડિસ્ચાર્જ અથવા બરતરફીના કેસોમાં દખલ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી

હતી.કલમ ૧૧એ નો વ્યાપ મર્યાદિત હોવાથી, તેમાં તે માત્ર ડિસ્ચાર્જ અથવા બરતરફીની સજાના કેસોને સંચાલિત કરે છે, તે જરૂરી સૂચિતાર્થ દ્વારા અનુસરે છે કે જ્યાં સજા ડિસ્ચાર્જ અથવા બરતરફી સિવાયની હોય ત્યાં વિધાનસભા ન્યાયિક અધિકારીઓને સમાન સત્તા આપવા માંગતી ન હતી.કાયદાકીય ઉદ્દેશ સ્પષ્ટ છે, એટલે કે, તે ઈચ્છતો ન હતો કે ભૂલ કરનારા કામદારો સામે શિસ્તની કાર્યવાહી કરવાનો સંચાલકીય વિશેષાધિકાર સંપૂર્ણ અથવા અમર્યાદિત હોવો જોઈએ, કદાચ સેવાની સમાપ્તિના કિસ્સામાં પણ કારણ કે એવી આશંકા હતી કે આવી આત્યંતિક, અનિયંત્રિત અને નિરંકુશ સત્તા ઔદ્યોગિક શાંતિ જાળવવા માટે અનુકૂળ ન હોઈ શકે.

૭. ઉપરોક્ત ચર્ચા પરથી એ જોવા મળશે કે જ્યાં સુધી કલમ ૧૧એ દાખલ કરવામાં આવે તે પહેલાં અને પછી કાયદાની સ્થિતિ ડિસ્ચાર્જ અથવા બરતરફીના આદેશ દ્વારા સેવાની સમાપ્તિ સિવાયના અન્ય કેસોમાં સુસંગત રહી છે.તે માત્ર ડિસ્ચાર્જ અથવા બરતરફીના કિસ્સાઓમાં જ છે કે વિધાનસભાએ કાયદામાં કલમ ૧૧-એ દાખલ કરીને સજાના આદેશમાં દખલ કરવા માટે ન્યાયિક મંચોના અધિકારક્ષેત્રને વિસ્તૃત કર્યું છે, શ્રમ અદાલત/ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલની સજાના આદેશમાં હળવી દખલ કરવાની વૃત્તિ, જે કિસ્સાઓમાં લાદવામાં આવેલી સજા બરતરફી અથવા ડિસ્ચાર્જથી ઓછી હોય,

જાણે કે તે અપીલ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરી રહી હોય તેને નાપસંદ કરવો જ જોઈએ.એ ચાદ રાખવું જોઈએ કે સજાનું પ્રમાણ સુવર્ણ તરાજૂમાં માપી શકાતું નથી અને તે વ્યક્તિથી વ્યક્તિમાં તેની શિસ્તની ધારણાને આધારે આપવામાં આવશે, પરંતુ શ્રમ અદાલત/ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ નોકરીદાતાના સજાના આદેશમાં દખલ કરવાનું વાજબી ઠેરવશે નહીં કારણ કે તે કામદારોને હળવા સજા સાથે મળ્યા હોત જો તેણે નોકરીદાતાના પગરખાં પહેર્યા હોત.તે માત્ર એવા કિસ્સાઓમાં છે કે જ્યાં શ્રમ અદાલત/ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ લેખિતમાં જણાવવાના કારણો માટે નિષ્કર્ષ પર આવે છે કે લાદવામાં આવેલી સજા સાબિત થયેલા ગેરવર્તણૂક માટે અત્યંત અસંગત છે, તે સજાના આદેશમાં દખલ કરી શકે છે.આવા કિસ્સાઓ બહુ ઓછા હશે. કમનસીબે, અમે નોંધ્યું છે કે શ્રમ અદાલત/ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ મુક્તપણે સજાના જથ્થામાં દખલ કરે છે, હાથ પરના કેટલાક કેસો બિનજરૂરી હસ્તક્ષેપના ઉદાહરણો છે, જે ઘણા ટાળી શકાય તેવા મુકદ્દમા પેદા કરવા માટે જવાબદાર છે.એટલા માટે એવું માનવામાં આવતું હતું કે આવા કિસ્સાઓમાં શ્રમ અદાલત/ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલના અધિકારક્ષેત્રના પરિમાણોને સ્પષ્ટ રીતે જણાવવાનો આ યોગ્ય સમય છે.જો કે, વ્યવસ્થાપન માટે સાવચેતીનો એક શબ્દ જરૂરી લાગે છે, એટલે કે, જો તે ઈચ્છતું નથી કે શ્રમ અદાલત/ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ

આ આધાર પર દખલ કરે કે સજાની તીવ્રતા ભોગ બનનાર સાથે દગો કરે તો તેણે વ્યાપક શ્રેણીની નિંદાથી લઈને બરતરફી સુધીની સજાની પસંદગીમાં જવાબદાર રીતે કામ કરવું જોઈએ."

૧૧. ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં ઉપરોક્ત ટાંકવામાં આવેલા અવલોકનોને ધ્યાનમાં રાખીને અને કેસની હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલના નિર્ણયમાં દખલ કરવા અને/અથવા વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલના અંતિમ નિર્ણયમાં ખતેલ પહોંચાડવાનો કોઈ આધાર બનાવવામાં આવ્યો નથી.અરજદાર ચુકાદામાં કોઈ ભૂલ અથવા નબળાઈ તરફ ધ્યાન દોરવામાં નિષ્ફળ ગયો છે.

૧૧.૧ એવોર્ડની કાળજીપૂર્વક તપાસ કરવાથી, તે સ્પષ્ટ થાય છે કે એવોર્ડમાં કોઈ નબળાઈ નથી અને વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે કાયદા અથવા અધિકારક્ષેત્રની કોઈ ભૂલ કરી નથી.

આ સંજોગોમાં અરજી પર વિચાર થવાને લાયક નથી.પરિણામે, અરજી નામંજૂર કરવામાં આવે છે.નિયમ નાબૂદ કરવામાં આવે છે.

એસડી/-

(કે.એમ. ઠાકર, ન્યાયમુર્તિ.)

વિષય:—એસ.ટી. નિગમના કંડક્ટર સામે ટિકિટના વેચાણ અંગેની ગેરવર્તણૂક બદલ સક્ષમ સત્તામંડળ દ્વારા કાયમી અસરથી બે વેતનવૃદ્ધિ અટકાવવાના દંડના આદેશને વાજબી ઠેરવતા ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલના નિર્ણય સામેની રીટ અરજી રદ કરવા બાબત.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*